

Alle artikler som står på trykk i *Edda* har, i tillegg til å være lest av redaktørene, vært lest av to eksterne fagvurderere (peer review-systemet). Fagfelle vurderingen er anonym begge veier (double blind), artikkelforfatteren får ikke vite hvem som har skrevet uttalelsen, og fagvurdereren vet ikke hvem sitt manus hun/han vurderer. En slik ordning har lenge vært en tradisjon innenfor medisinske og naturvitenskapelige tidsskrifter, men er relativt nytt i humaniora; for eksempel har *Edda* hatt systematisk fagfelle vurdering bare de siste seks-syv år.

Fagfelle vurdering har mange fordeler, men også utfordringer. Arbeidet lønnes ikke og påaktes ikke av kolleger eller arbeidsgiver. En undersøkelse ved Universitetet i Tromsø i 2009 viste at de faste vitenskapelig ansatte bruker til sammen nesten to tusen arbeidstimer til denne konsulentvirksomheten. Og det nærmest uten at arbeidsgiver vet om det.

Hvordan kan ordningen forbedres? La oss her luften følge idé: Hva om *Edda* skrev en kontrakt med f.eks. 25 fagvurderere, kompetente personer fra ulike læresteder som dekker et bredt spekter innen nordisk litteraturvitenskap. En kontrakt for den tiden redaksjonen selv sitter, tre eller fem år. Fagvurdererne listes opp på kolofonsiden i hvert nummer, sammen med redaksjonsrådet.

Hva ville fordelene med en slik ordning være? For det første: Vi redaktører behøve ikke å bruke så mye tid på å lete etter folk til å vurdere artikkelmanus, tidsskriftet hadde en fast stab, som man fortrinnsvis også kunne ha et møte med i løpet av funksjonstiden. Fra bidragsyternes side ville en liste med navn oppleves som et skritt i retning av åpenhet i vurderingsprosessen. Man ville fortsatt ikke vite hvem som hadde skrevet uttalelsene man fikk, men man visste i hvert fall at det var noen fra den oppgitte lista. Og man visste hvem det *ikke* var.

Fra fagvurderernes side ville fordelene være at arbeidet ble synliggjort. Vervet ville bli meritterende og kunne skrives på cv'en, samtidig som det kunne være et forhandlingskort i forhold til arbeidstidsskjema og lønn overfor arbeidsgiver.

I humanistiske fag har man imidlertid en til type fagfelle vurdering: Bokanmeldelsen, som er en vurdering i etterkant. Det første året man hadde resultatbasert omfordeling av forskningsmidler i Norge (RBO), ga fagbokanmeldelser poeng i rapporteringssystemet Frida. Denne poenggivingen ble imidlertid

fjernet. Etter *Edda*-redaksjonens mening er det på tide å gjeninnføre poenggi-ving for anmeldelser av vitenskapelig litteratur, ikke like mange poeng som for en artikkel, men en viss brøk, hvor stor kunne diskuteres. Dette er nødvendig for at forskere skal fortsette å bruke tid på denne viktige aktiviteten. Det er ikke minst bokanmeldelsen som holder dialogen i forskningssamfunnet gående.

Vi har i dette nummer av *Edda* ikke så mange bokanmeldelser, men i hvert fall tre anmeldelser av Hamsun-bøker, som vårt lille bidrag til fjorårets Hamsun-jubileum. Ellers har vi en rekke gode artikler: Anniken Greve skriver om møtet mellom filosofi og litteraturvitenskap i Toril Mois bok *Ibsens modernisme*; om hvordan den amerikanske filosofen Stanley Cavell blir brukt av Moi, og om dette kan sies å være et fruktbart møte mellom de to disiplinene. Tone Selboe drøfter hvordan forestillingen om hjemmet utsettes for en pågående analyse i August Strindbergs lille roman *Ensam* (1903). Som et alternativ til tidligere lesninger av forfatter-figurens rolle som flanør-poet, er det «hverdagslivets topografi» Selboe er opptatt av i forbindelse med Strindbergs bok. Bergur Rønne Moberg undersøker hvordan Jens Pauli Heinesen kobler den moderne roman og fortellingen i sin syv binds romansyklus *Á ferð inn í eina óendaliga sögu* (1980–92). Verket sees både i lys av en sivilisatorisk utviklingsprosess og i mytens uoppløselige spenninger mellom motsetninger. Ellen Rees diskuterer i sin lesning av *Volvo lastvagnar* (2005) hvordan Erlend Loe trekker romansjangeren henimot en mer «uferdig» tekstsjanger som filmmanuset, mens Elisabeth Oxfeldt analyserer hvordan seeren inviteres til å innta en bestemt nordisk nasjonalposisjon i Harald Rosenløw Eeg og Erik Poppes film *deUSYNLIGE* (2008). Skandinavisk intertekstualitet blir for Oxfeldt en nøkkelterm. Sist, men ikke minst diskuterer Christian Refsum i sin artikkel hvordan migrasjon og digital teknologi har ført til flerspråklighet, kodeveksling, slang og hybridiserte språkformer som ikke bare representerer rusk i et ellers oversiktlig lingvistisk system, men er genuine uttrykk for spenninger og utfordringer i flerkulturelle samfunn. Refsum drøfter dette ved å se på flerspråklighet som tema og virkemiddel i skandinavisk samtidslitteratur, nærmere bestemt i Jonas Hassen Khemiris roman *Montecore. En unik tiger* (2006) og Øyvind Rimbereids langdikt *Solaris korrigert* (2004).

Vi ønsker god lesning!

Ole Karlsen

Henning Howlid Wærp

Lisbeth Pettersen Wærp